LECTIO DIVINA

IT-TIENI ĦADD TAR-RANDAN (B)

Mk 9,2-10

Kuntest

"Sitt ijiem wara..." (v. 2) – Sitt ijiem qabel "Qabeż Pietru u qallu: 'Inti l-Messija...' U beda jgħallimhom fuq li kien meħtieġ li Bin il-Bniedem ibati ħafna, ikun miċħud mill-anzjani u mill-qassisin il-kbar u l-kittieba, joqtluh, u wara tlitt ijiem jerġa' jqum. Pietru ġibdu lejh u beda jlumu. Iżda hu... ċanfar lil Pietru u qallu: 'Itlaq minn quddiemi, ja xitan, għax m'intix taħseb fil-ħwejjeġ ta' Alla, imma f'dawk tal-bnedmin!" (8,31-33).

Is-sitt ijiem tal-ġimgħa jiġu kompluti meta jwelldu s-seba' jum. Is-sitt ijiem huma mixja lejn l-avveniment importanti tas-seba' jum. Il-ġrajja tat-Trasfigurazzjoni hija tkomplija ta' dak li kien ġara sitt ijiem qabel. Pietru għadu kif stqarr (frott ħidma mentali) li Ġesù hu l-*Messija*, imma ma jaċċettax lil Ġesù kif inhu, f'ħajtu (tonqos il-koerenza bejn il-moħħ u l-qalb; ara Mt 15,8-9). Għal Pietru, "Inti l-Messija" jfisser l-Iben ta' Alla qawwi u setgħan, għalhekk ma jistax ibati, jiġi umiljat u jiġi maqtul: "Allaħares, Mulej! Ma jkun qatt li dan jgħaddi minn għalik!" (Mt 17,22). Fi kliem ieħor qed jgħidlu: "Allaħares, Mulej! Ma naċċetta qatt li jien ikolli mgħallem ta' dan it-tip".

"tellagħhom weħidhom fuq muntanja għolja u tbiddel quddiemhom" (v. 2)

"tellagħhom (ἀναφέρει, tr. anafrei i.e. refagħhom 'l fuq) waħedhom". Joħroġ ħafna l-emfasi tas-solitudni (irtir, eremitaġġ) li wieħed jinqata' minn dak li jtellfu u li ma jħallīħx jara u jisma' dak li għandu jingħad (vv. 3-4.7. Ara wkoll Mk 4,34). Il-muntanja hi tip ta' deżert (ἔρημον, tr. eremon, ara Mk 1,12) ieħor fejn il-bniedem jinqata' u joqrob 'il fuq lejn Alla, u li sakemm għadu f'din id-dinja, jista' biss *iduq* ftit mill-glorja tiegħu.

'Il fuq, fuq il-muntanja seħħew ħafna ġrajjiet importanti: Il-beatitudnijiet (Mt 5,1-12), Ġesù jitlob fuq il-muntanja qabel ma jagħżel lit-tnax (Lq 6,12-16). Anke fl-A.T. il-poplu ta' Iżrael għaraf lil Alla, daħal f'patt miegħu, irċieva l-liġi fuq il-muntanja Sinaj (Eż 19-32). Aktarx ukoll

li kien fuq din l-istess muntanja li Elija għaraf lil Alla fis-silenzju ta' żiffa ħelwa (1 Slat 19,11-14).

"u tbiddel quddiemhom" (μετεμορφώθη, tr. metemorfote, i.e. bidla ta' malajr; bidla kwalitattiva; bidla fl-istruttura u fl-apparenza). Mentri Mattew u Luqa jinnutaw li l-bidla ssir kemm fil-ħwejjeġ kif ukoll fil-wiċċ, Marku jsemmi biss il-ħwejjeġ: "ilbiesu sar abjad u jgħammex: ebda ħassiel fid-dinja ma jista' jġib il-ħwejjeġ bojod daqshekk" (v. 3. Ara wkoll Dan 7,9; Eżek 1; Apok 3,4-5). Huwa riferiment ċar għall-glorja tal-qawmien qabel ġranet tad-dlam u tal-qtiegħ il-qalb quddiem il-misteru tat-tbatija u mewt li minnhom ebda bniedem m'hu meħlus; u li "Alla lanqas lill-ibnu stess ma ħelisha..." (Rum 8,32).
Ġesù trasfigurat jixbaħ ukoll lill-anġlu tal-qawmien: "Id-dehra tiegħu kienet bħal berqa; ilbiesu abjad bħas-silġ" (Mt 28,3). Id-dawl tat-trasfigurazzjoni huwa l-maqlub tad-dlam li jiksi l-art fil-mewt ta' Ġesù.

"U dehrulhom Mosè u Elija" (v. 4a)
F'Mosè naraw il-Liġi (Torah), mentri f'Elija l-profeti. Hu permezz ta' dawn li Alla akkumpanja lill-poplu tiegħu tul il-mixja tal-istorja kollha tiegħu, sakemm issa jintlaħaq il-qofol; it-twettiq u l-milja tagħhom bl-inkarazzjoni ta' Kristu u bil-mewt u l-qawmien tiegħu (ara wkoll Lq 24,27.44-45). Il-liġi u l-profeti jwasslu għaċ-ċentralità ta' Ġesù ("Min ma jafx l-Iskrittura ma jafx lil Ġesù", San Ġirolmu)

"Mgħallem kemm hu sew li aħna hawn! Ħa ntellgħu tliet tined..." (v. 5)
Hija reazzjoni ta' qima mħallta ma' ħafna biża'. Imbgħad issegwi reazzjoni ta' entużjażmu u xewqa għall-permanenza:
"Ħa ntellgħu tliet tined" (τρεῖς σκηνάς, tr. treis skenás).
It-tinda fost l-oħrajn tirrappreżenta l-post tal-mistrieħ; waqfa wara li wieħed, wara xi vjaġġ twil u iebes ikun irnexxielu jasal fejn kellu f'moħħu li jasal.
It-terminu griek (skenás) jirreferi wkoll għall-istess terminu wżat fl-A.T. li jfisser il-post fejn joqgħod Alla f'nofs il-poplu tiegħu – *xekinâ* – speċjalment waqt il-mixja tiegħu lejn l-Art Mwiegħda.
Pietru jaħseb li b'xi mod Kristu għadda għall-glorja mingħajr ma sofra l-passjoni; kif xtaq Pietru stess sitt ijiem qabel (8,31-32)

“Imbgħad ġiet sħaba u għattiethom u minn ġos-sħaba instama’ leħen...” (v. 7a)

Hija x-xbiha tipika tal-preżenza ta’ Alla qalb il-poplu tiegħu fit-T.Q.: “Mosè tela’ fuq il-muntanja u s-sħaba ksiet il-muntanja. Il-glorja tal-Mulej strieħet fuq il-muntanja Sinaj, u s-sħaba ksietha għal sitt ijiem; u fis-seba’ jum il-Mulej sejjaħ lil Mosè minn ġo nofs is-sħaba. Id-dehra tal-glorja tal-Mulej f’għajnejn ulied Iżrael kienet tixbaħ lil ħuġġieġa nar iħeġġeġ fuq il-quċċata tal-muntanja. U Mosè daħal fis-sħaba u tala’ fuq il-muntanja u baqa’ fuq il-muntanja erbgħin jum u erbgħin lejl.” (Eż 24,15-18).

Tidħol fi sħaba jfisser li tidħol f’relazzjoni intima ma’ Alla; Alla jgeżwrek fih bil-preżenza tiegħu. Hija wkoll marbuta mal-fatt li Alla juri lilu nnifsu (ara Eż 40,34s; 1 Slat 8,10-13, 2 Makk 2,7-8; Mk 13,26; 14,62; Apok 1,7).

“Dan hu ibni l-għażiż: isimgħu lilu” (v. 7)

Tidher ċara r-rabta bejn il-Magħmudija f’1,9-11 u t-Trasfigurazzjoni. Mentri f’Mk 1 il-leħen hu indirizzat lejn l-Iben, fit-Trasfigurazzjoni, għalkemm jittrasmetti l-istess kontenut, l-indirizz huwa għal dawk preżenti; it-tliet appostli. Hu Alla nnifsu li jistieden lil dawk preżenti (l-appostli) biex jisimgħu lil Ġesù u mbgħad joħorġu jxandruh. Li “tisma’” (ἀκοὑετε, tr. akouete) jfisser tilqa’, temmen u tobdi. Mhix biss l-aċċettazzjoni bil-moħħ (għarfien intellettwali; ara Mk 8,31-33), imma li l-kontenut jinżel fil-qalb u l-azzjonijiet ikunu koerenti ma’ dawn it-tnejn.

Il-leħen hu konferma mis-sema ta’ dak li Pietru kien għadu kif stqarr b’fommu f’8,29.

“Huma u neżlin minn fuq il-muntanja, tahom ordni biex ma jitkellmu ma’ ħadd fuq li kienu raw qabel ma Bin il-bniedem ikun qam mill-imwiet. Huma żammew kollox moħbi, iżda bdew jistaqsu lil xulxin x’kien ifisser ‘tqum mill-imwiet’.” (vv. 9-10)

Jerġa mill-ġdid joħroġ “is-sigriet messjaniku”, liema sigriet jitħabbar fil-miftuħ permezz tal-qawmien. Infatti mal-jum tal-qawmien, meta d-dixxipli jifmhu “x’kien ifisser ‘tqum mill-imwiet’”, jiġu mibgħuta joħorġu jxandru din l-verità (ara 16,7); huma stess ikunu xiehda tagħha mhux billi jirrakkontaw il-fatt li l-Mulej dehrilhom imma wkoll li jxandru sa truf l-art dak kollu li wettaq u għallem Ġesù: l-Aħbar it-Tajba (ara Mk 16,15), akkost li huma jgħaddu mill-istess konsegwenzi li għadda hu.

Meditatio

- *Kemm qed inħalli lil Alla jerfagħni 'l fuq, fuq il-muntanja? Fejn hi din il-muntanja? Liema huma l-ħinijiet li fihom (fil-programm tas-seminarju u fil-weekend) Alla qed jistedinni biex jerfagħni 'l fuq?*
- *Inkun konkret u:*
  - *nagħraf x'inhuma dawk is-slaleb li jien qed nipprova naħrab*
  - *nara kif ser nagħmel biex matul din il-ġimgħa, nerfa' dan is-salib, li jrid iwassalni għall-glorja.*